

ԵՐԿՈՒՇԱԲԹԻ, 13 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ, 2021

ՏԵՐՈՒՆԱԿԱՆ ԱՊՈԹՔ

(միասնաբար արտասանուած)

Իմաստութիւն Հօր Յիսուս, Կուր ինձ իմաստութիւն զբարիս խորհել եւ խօսել եւ գործել առաջի քո յամենայն ժամ. ի չար խորհրդոց, ի բանից եւ ի գործոց փրկեա զիս. եւ ողորմեա քո արարածոց եւ ինձ բազմամեղիս: Ամէն:

ՍԱՂՄՈՍ 73

ԱՐԴԱՐՈՒԹԵԱՆ ՅԱՂԹԱՆԱԿԸ

Իրաւ որ Աստուած բարի է իր ժողովուրդին հանդէպ, անոնք՝ որոնք սրտով մաքուր են: Ես գրեթէ կորսնցուցած էի հաւատքս, սխալ քայլի դիմելու վրայ էի. որովհետեւ նախանձեցայ անօրէններուն, երբոր տեսայ ամբարիշտներուն յաջողութիւնը: Որովհետեւ անոնք ցաւ չեն տեսներ, նոյնիսկ մահուան ժամանակ: Նեղութիւն չունին ուրիշներուն պէս: Անոնց աչքը չարիքէն չի կշտանար, անոնց միտքը ամբարիշտ խորհուրդներով կը յորդի: Ծաղրանքով ու չարութեամբ կը խօսին, անոնք կ'ըսեն. «Աստուած ինչպէս պիտի գիտնայ մեր ըրածը»: Ահա նոյն այս ամբարիշտները յաջողութիւն կը գտնեն եւ կը բազմացնեն իրենց հարստութիւնը: Ուրեմն զո՞րք տեղ ես իմ սիրտս մաքուր պահեցի, եւ ձեռքերս մեղքի մէջ չթաթախեցի: Այս մասին շար մտածեցի եւ փորձեցի հասկնալ, բայց ինձի դժուար թուեցաւ: Հասկցայ միայն այն ատեն, երբ Աստուծոյ սրբարանը մտայ, եւ իմացայ ամբարիշտներուն վերապահուած վախճանը: Երբ հոգիս դառնացած էր եւ սիրտս խոցուած, յիմարացեր էի, անասունի պէս, եւ չհասկցայ որ դուն հետս ես: Քու խորհուրդներովդ զիս կ'առաջնորդես, եւ ապա փառքով պիտի ընդունիս զիս: Երկինքի մէջ ո՞վ ունիմ քեզմէ վար, երկրի վրայ ալ քեզմէ վար մէկը չեմ ուզեր:

ՇԱՐԱԿԱՆ- ԱՊՈԹՔ

*Տէր ողորմեա, Տէր ողորմեա, Տէր ողորմեա, Տէր ողորմեա:
Վաճառուրք Երրորդութիւն, տուր աշխարհիս խաղաղութիւն:
Եւ Հիւանդաց բժշկութիւն, ննջեցէլոց արքայութիւն:
Արի Աստուած Հարցն մերոց, որ ապաւն ես նեղելոց:
Տէր ողորմեա, Տէր ողորմեա, Յիսուս Փրկիչ մեզ ողորմեա:*

*Պահապան ամենայնի Զրիստոս,
աջ քո հովանի լիցի ի վերայ իմ ի տուէ եւ ի գիշերի,
ի նստիլ ի տան, ի գնալ ի ճանապարհ,
ի ննջել եւ ի յառնել, զի մի երբեք սասանեցայց.
եւ ողորմեա՛ քո արարածոց եւ ինձ բազմամեղիս:*

ՕՐՈՒՄՆ ՆԻՒԹԸ
ԱՌԱԿԱՑ 21 ԳԼՈՒԽ

ԻՍԱՍՏՈՒԹԻՒՆ ԵՒ ԲԹԱՍՏՈՒԹԻՒՆ 21:10-20

Կրկնության գնով, անգամ մը եւս յիշենք, որ Առակաց գիրքը մեզի կը ներկայացնէ երկու խումբի մարդիկ. այն մարդը, որ կ'առաջնորդուի իմաստութեամբ, եւ այն մարդը՝ որ կ'առաջնորդուի ամբարշտութեամբ: Ահա այս միտքի շարունակութիւնն է 21:10 համարէն սկսեալ հարուածը մեր այսօրուան սերտութեան:

«**Ամբարիշտ մարդուն հոգին չարութեան կը ցանկայ**»: Այնքան արեւն որ Աստուծոյ իմաստութեամբ չառաջնորդուի մարդը, այլ՝ ամբարշտութեամբ, ինքնաբերաբար անոր միտքն ու խորհուրդները չար կ'ըլլան: Իսկ եթէ աստուածային իմաստութեամբ կ'առաջնորդուի, ապա անոր միտքն ու խորհուրդները բարութեան կը ցանկայ: Կը նշանակէ արդիւնքը ինչպիսին է անոր, որ կ'առաջնորդուի իր կեանքը աստուածային իմաստութեամբ:

Յաճախ այնպէս կը կարծենք, որ մեր արարքները միայն մեզի համար են: Ահա 11 համարը կու գայ եւ կը յիշեցնէ, ըսելով. «**Եթէ ծաղրողը քու գանձի ենթարկուի, միամիտը իմաստուն կ'ըլլայ, եւ եթէ իմաստունը խրապուի, գիտութիւն կը սրանայ**»: Երանի անոր որ ուրիշին փորձառութենէն բան մը կը սորվի: Յաճախ մեր արարքները, եւ այդ արարքներուն հետեւանքները միայն մեզի համար չեն, ուրիշները, այս պարզային միամիտները, միամտութիւնը խեղճ չի նշանակեր, այլ մէկ մտքի վրայ եղող, սկզբունքի վեր մարդ: Ուստի այդպիսի մարդ մը կը սորվի ուրիշի փորձառութենէն, առաւել եւս, իսկ եթէ իմաստունն է խրապուողը, գիտութիւն կը սրանայ: Այսինքն այդ բոլորի մեջ փնտնելու իմաստը, նպատակը եւ անկէ սորվելու:

«**Արդարը խոհեմութեամբ ամբարիշտին քունը կը դիպէ, երբ ամբարիշտը չարութեան համար կործանի**» 12 համար: Խոհեմութեամբ դիպելու եղանակը ցոյց կու տայ, թէ իմաստութեամբ առաջնորդուող մարդը կրնայ դիպել խոհեմութեամբ ամբարիշտին քունը, որ չարութեան պարճառով պիտի կործանի: Առաջին հերթին անոր քան լորձանումը արահական չէ, եւ ոչ ալ անարդար, որովհետեւ Աստուած Ինք արդարութեամբ պիտի դատէ աշխարհը: Միւս կողմէ, արդար մարդն ալ փնտնելով այդ վիճակը, մանաւանդ երբ իմաստութեամբ կը դիպէ այդ բոլորը, անոր մէջ կը փնտնէ այդ միտքարութիւնը: Որովհետեւ յաճախ իբրեւ մարդ, երբ կը դիպենք մեր շուրջը, ուր այնպիսի անիրաւութիւններ կը կատարուին, կու գանք այն եզրակացութեան թէ անիրաւները, ամբարիշտները աւել լաւ կեանք կ'ապրին, իսկ արդարները կը չարչարուին: Կարծէք Աստուած չի ալ միջամտեր: Ընդհակառակը ահա ճիշդ հոս է, որ Առակաց գիրքը կը յիշեցնէ եւ կը սորվեցնէ ինչպէս դիպելու մեր շուրջը: Դիպելու խոհեմութեամբ եւ ոչ թէ նախանձով, ինչպէս պիտի ըսէ մեր այսօրուան Սաղմոսը:

13րդ համարը յիշեցում է բոլոր անոնց համար, որոնք անիրաւութեան ու անարդարութեան դիմաց իրենց ականջները կը գոցեն, որպէսզի չսեն աղքատի աղաղակը, բայց երբ ժամանակը գայ իրենք ալ պիտի չսուին անկէ, որ այս անգամ իրենց հետ դատի պիտի նստի: Ահա թէ ինչու Քրիստոս կը յիշեցնէր մարգարէին խօսքը ըսելով. «Ողորմութիւն կ'ուզեմ եւ ոչ թէ գոհ», այսինքն ողորմութիւն ցուցաբերէք, որպէսզի ողորմութիւն գտնէք:

Առակաց գիրքը նաեւ որոշ բաներ ցոյց կու տայ, թէ մարդկային դրուածքին կամ մտածողութեան մէջ ինչեր կրնան ըլլալ, եւ այդ երեսը մեզի կը ներկայացնէ այնպէս ինչպէս որ կայ: Անոր համար Աստուածաշունչ Մատեանը յաճախ կը ներկայացնէ այնպիսի բաներ, որոնք անպարզաճ կը թուին ըլլալ Աստուածաշունչին մէջ, սակայն անոնք ուրիշ բան չեն եթէ ոչ մարդուս մտածելակերպն ու խորհողութիւնը այնպէս ինչպէս որ կայ մարդը: Ահա այդ մասին է 14րդ համար երբ կ'ըսէ. «Գաղտնի պարգեւը բարկութիւնը կ'իջեցնէ», խօսքը կաշառքի մասին է, թէ ինչպէս կաշառքով կարելի է գործեր յառաջ տանիլ: Սա չի նշանակեր որ կը քաջալերէ այդ երեւոյթը, այլ կը ներկայացնէ իրողութիւնը:

15րդ համարը աւելի յստակօրէն ցոյց կու տայ թէ ինչպիսին կ'ըլլայ վիճակը արդարին երբ իրաւունք ընէ կամ իրաւունք պաշտպանէ, եւ ինչպիսին՝ անիրաւին վիճակը: Մէկուն համար ուրախութիւն, իսկ միւսին՝ փրանջանք, փրկմանութիւն: 16րդ համար զգուշացում է, անոր որ կը մոլորի խոհեմութեան ճամբէն: Արդիւնքը՝ «մեռելներուն ժողովին մէջ պիտի մնայ»: Այս խօսքը կը յիշեցնէ Քրիստոսի այն խօսքը երբ կ'ըսէ. «Անգամ մը որ մաքրուեցար, զգուշ եղիր»: Այստեղ եւս, խոհեմութեան ճամբուն մէջ եղողը, աստուածային իմաստութեամբ ապրողը, եթէ յանկարծ մոլորի, մեռելներու ժողովին մէջ պիտի մնայ: Հոնկէ դուրս եկած էր արեւնօք Քրիստոսով, հիմա որ երբ վերադառնայ աւելի ծանր կ'ըլլայ վիճակը: Քրիստոսի մէկ այլ ուրիշ արտայայտութիւնը. «Ով որ մինչեւ վերջ համբերէ»: Բոլորի փափաքն ու ցանկութիւնն է լաւ, բարկեցիկ, բարօր կեանք մը ունենալն ու ապրիլը, սակայն այդ երեւոյթին զարգացողի ձեւը, կամ միայն անոր մասին մտածելը կրնայ մեզ կարօտութեան ու աղքատութեան փանիլ: 17րդ համարը այդ կը յիշեցնէ. «Ուրախութիւնը սիրողը կարօտութեան մէջ կ'իմայ: Գինին ու իւրը սիրողը չի հարստանար»: 18րդ համարը կրնայ փարօրինակ թուիլ իր արտայայտութեանը մէջ, բայց միտք բանին այն է, թէ ինչպէս Տէրը կրնայ արդարն ու ուղիղը պահել եւ ամբարիշտ ու անօրէնը իբրեւ փրկանք ծառայեցնել:

19րդ համարը 9րդ համարին միտքին մէկ այլ ուրիշ արտայայտութիւնն է. «Աւելի լաւ է անապարդ բնակիլ, քան թէ կռուական կնոջ հետ»: 9րդ համարի պարագային քան քանիքի անկիւնն է, այս պարագային աւելի հեռու երթալու: Որքան հեռու այնքան լաւ: Վերջին համարը այսօրուան, 20րդ համարը, յիշեցում է, թէ ինչպիսի բարօր կեանք մը կ'ունենայ իմաստունը, եւ անոր քունը ինչպիսի բարիքներով կը լեցուի, գանձ ու իւր: Իմաստուն մարդը նաեւ այս երկրի վրայ կրնայ վայելել Աստուծոյ բարիքները, այնքան արեւն որ Աստուծոյ իմաստութեամբ է որ կ'առաջնորդուի: Իսկ անմիտ մարդու պարագային եթէ նոյնիսկ փորձէ ունենալ այն ինչ ու ունի իմաստունը շար երկար չի փնտնէր անմիջապէս կու կու տայ: